

İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet KARACA'nın Açılış Konuşması

Sayın Valim, Saygıdeğer Büyükelçim, Sayın Milletvekilim, Saygıdeğer dostum Fırat Üniversitesi Rektörü Kutbeddin Bey, Sevgili Gençler, Sevgili Öğretim Üyelerimiz hepinizi İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü adıyla saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Burası aslında benim için sıla-i rahim diyebilirim. Davet olunduğumda ne kadar işim varsa hepsini erteleyip buraya geldim. Bu benim dördüncü gelişim. Annem de babam da Elazığlı. Her ne kadar ben burada doğmadım, büyümedim ise de hala köklerim burada, nüfus kağıdımı da gösterebilirim. Sivrice'ye kayıtlıyım. Gönülden bağım hiçbir zaman kopmadı. Hala Harput türküleri dinlerim. Ne söyleyebilirim diye notlarıma baktığımda, rahmetli babamın bazı sözleri aklıma gelir; vasiyeti gelir. Ama en ilginç sert kışları, bir metreyi aşan karlar. Onlardan eser yok artık. Kendisi 1929 doğumlu, 13 yaşına kadar Elazığ'da kalmış, babasının ölümü üzerine İstanbul'a göç etmiş. Annem de buralı, ama onlar İstanbul'da evlenmişler. Uzaktan çok uzaktan olan akrabalarımız var. Nüfus kaydımın buraya ait olmasından onur ve gurur duyuyorum. Bir Elazığlı olarak bunu da söylemek istiyorum. Klarnetin gırnata olduğunu biliyorum onu söyleyebilirim. Bir de Gölcük'teki yazlık sinemayı babam hatırlardı. Sürekli onu söylerdi. Yine Harput senfonisini bekliyoruz o da ortaya çıkmadı galiba. Şimdi Elazığspor'u bizzat takip ediyorum, kimin nerde oynadığını da biliyorum. Bu sene kenardan sıyrıldık ama seneye inşallah daha üst seviyelerde oluruz. Aynı hataları tekrar etmeyiz diye düşünüyorum. Daha iyi bir hoca bulmak kaydıyla diyelim.

Son on yıldır, sizler de izliyorsunuz hayat standartlarımız, ekonomideki gelişmelere paralel olarak dış dünyadaki itibarımız sürekli geliyor. Belirli bir yere geldik. Büyük devletler Ortadoğu ile ilgili bir şey soracaklarsa bizzat bizi muhatap alıyorlar, oyunun artık birinci aktörlerinden bir tanesiyiz. Yani starız Fakat eksik olan şu ki kültür aynı özellikte gelişmiyor maalesef. Her ekonomik gelişme, her siyasi gelişme, her dış dünyadaki itibar gelişmeleri beraberinde ithal edemeyeceğimiz, ama kendi kültürümüzden beslenen bir arayışa itmeli bizi. Tabii ki bu tür sempozyumlar, bu tür merkezler aslında bunun temel taşlarıdır. Ben kendim mühendis kökenliyim ama kültüre de aşırı derecede meraklıyım. Geçmişten beslenerek, redd-i miras yapmayarak, bizzat köklerini geçmişte arayıp bularak, ondan beslenerek, yeni bir kültür arayışı söz konusu olmalı diye düşünüyorum. Bunda üniversitelerin önemi çok büyük. Üniversiteler artık eski hallerini

bırakarak yeni bir kültür arayışında öncü olmalıdır. Bu tür sempozyumlar da bunlara önderlik edecektir.

Harput'u benim tarif etmeme gerek yok. Harput, zaten cihanşümul bir yer. Artık tarihe mal olmuş bir yer. O açıdan bu tür sempozyumlar gerçekten bunlara önderlik edecektir diye düşünüyorum. Bazı önyargıları da kırabilir. Doktora yaptığım sıralarda Türk kültürüyle ilgili çoğu şeyi Amerikan üniversitelerindeki kütüphanelerde öğrendik. İlginçtir divan edebiyatı söz konusu olduğu zaman, lisede hep bize öğretilen; "bu elit edebiyatı, elitin dili, siz onu bırakın, halk edebiyatı var, avamın edebiyatı, siz bununla uğraşın derlerdi. Bunun köklerine indiğimde şunu gördüm: Sir Morris Kip bir İngiliz oryantalisti. 12 ciltlik de divan edebiyatı üzerine mükemmel bir eser bırakmış. Orda bir yerlerde şöyle bir not düşmüş: "Bu bir elit edebiyatıdır." Onun üzerine biz de bu anlayışı, bu düşüncüyü aynen intihal edip kendimize böyle empoze etmişiz. Fakat Harput tarihine baktığımızda inanılmaz bir divan edebiyatı kültürü var. Ben burada sizlere anlatmak istemiyorum. Sizler daha iyi biliyorsunuz. Demek ki bu aslında sadece İstanbul'daki elitlerin kullandığı bir edebiyat tarzı da değil, veyahut Bursa ve Edirne'de, Osmanlının merkezleri olan, başşehir olan yerlerde kullanılan bir edebiyat değilmiş; Harput'ta da varmış. Kim bilir, belki başka merkezlerde de bu edebiyat geçerliymiş. Edebiyat diyip geçmeyelim. Harput müziğini biliyorsunuz. Müziğin gelişiminde edebiyat önemlidir. Edebiyatsız müzik olmaz. Müzik edebiyattan beslenir. Sözlü edebiyattan, yazılı edebiyattan beslenir. Bu müziğin ne kadar iyi olduğunu sizler benden daha iyi biliyorsunuz. Mutlak surette mükemmel bir edebiyat geçmişi olması gereklidir diye düşünüyorum. Bu tür sempozyumlar, mutlaka bu tür soruların cevabı olacaktır. Bundan sonra bu tür arayışlara hatta ve hatta böyle bir derginin ortaya konması da bu tür arayışlara cevap olacaktır diye düşünüyorum. Mesela Isfahan Peşrevi, Isfahana ait değil; Harput'a ait bir peşrev. Böyle bir peşrevin bu topraklarda çıkması, bu kültürün malı olması, ne kadar engin bir edebiyata sahip olduğumuzun ve müzik köklerimiz nereye kadar uzandığının göstergesidir.

Ben sözü fazla uzatmıyorum. Beni buraya kadar davet eden Sevgili Dostum Kutbeddin Bey'e ve Sayın Valime, sizlere, hepinize çok teşekkür ediyorum. Hayırlı, uğurlu bir sempozyum dileğimle hepinizi saygıyla selamlıyorum.